

25 pengő
200, Löblné
Vidorné 100

oldstein Ima-
13, Lipova:
Valdmann I.,
100—100,
inger S., Ür-
Rosenzweig J.
ar: Mizrachi
empl.-adomá-

Molnár Je-
el 190, Man-

sürgöny meg-
né igazgatóné
Aviva táv.

es: 506.
ladásból 147.
teremből szá-
1 broszura 25.
: részl. nélk.
gyűjt. 350,
18.388-75 és
200, „Temes-
nele de sub
üldve 1100,

el faadomá-
Jeruzsálemben
tet, egyuttal
kert, liget az
hol fekszik.
el jeruzsálemi
re áll.

an megkezdve,
blázatban kö-

kalom Tamusz
ben az évben
ezt az alkal-

zzon a Herzl

sszus harmin-

akiknek tiszt-
és amelyek
lkalom Herzl

ek a figyel-
litsunk élő
gy fa, kert,

tek

... 48 52
... 800 200
... 38 62

... 55 45

... 51 49

... 3 97

... 55 45

... 62 38

... 12 88

... 90 10

... 20 80

... 15 85

... 97 3

... 44 56

... 38 62

... 88 12

... 192 8

... 11 89

... 72 28

... 12 88

... 20 80

... 10 90

... 40 61

fa egy kert,

30-ik évfor-

minden cio-

erdőre.

n Lőjiszraél

Irodája

L. Pop 10

Érkeztetés, kizárólag
hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. B-
L. Pop (Brassai-)

Te:
Szerk. és k-
9-7

Ks. N. Sz. —

Egyes szám ára
Budvaron és vidéke
Bukarestben is

3181. M. Jánosotól
1. Diktár 2. 11. 8.

UJ KELET
ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELOFIZETÉSI ÁRAK

Romániában
Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

*
Csehszlovákiában
Egy hónapra Ck 40—
Egyes szám — — 3—

1927 július 18 Hétfő

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 159 szám

5687 Tamuz 18

A forradalmi Bécs teljesen el van vágva a világtól

Kerülő uton érkezett hírek szerint a kormány még ura a helyzetnek. Eddig többszáz halottja és ezer sebesültje van az uccai zavargásoknak. A vidékről Bécsbe rendelt ezredeket a munkások lefegyverezték. A megriadt lakosság Csehszlovákiába és Magyarországra menekül. A külföldi hatalmak egyelőre nem avatkoznak az eseményekbe

(Cluj-Kolozsvár, július 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bécsi munkásság által a somfalvai incidens vádlottainak felmentése ellen rendezett tiltakozó tüntetéséből meglepetésszerűen forradalom robbant ki. A munkástömegek támadó fellépése olyan tervszerű és előkészített volt, hogy a forradalom kirobbanását nem lehet véletlennek tulajdonítani. Az, hogy a felkelés sikerülni fog, előrelátható volt, minthogy Bécsben és környékén az ipari munkásság óriási többségben van. Amint ilyen mozgalmaknál történni szokott, a szélsőséges elemek mindig a maguk akaratára szorították a tömegindulatot kormányozni. A világtól ma már — ugyszólván — teljesen elzárt Ausztria fővárosából ellentmondó hírek érkeznek. Ezek a hírek egyfelől azt mondják, hogy a kormány ura a helyzetnek, másfelől pedig, hogy a munkásszázaljak teljesen felfegyverkezve igyekeznek a hatalmat magukhoz ragadni. A rendes sorkatonaság részben a forradalmárokhoz csatlakozott, részben pedig nem bír bejutni a városba. A forradalmi mozgalom azonban immár nem szorítkozik csupán Bécs városára, hanem áttért a vidékre is, ahol tudvalevőleg nagy ipari centrumok vannak. A krízis azonban szombat éjszakára várható, amikor a vidéken még munkában álló tömegek leteszik a szerszámot. Bécsben joggal tartanak attól, hogy a jelen pillanatban talán még hatalommal rendelkező kormány sorsát a vidéki munkásság állásfoglalása fogja eldönteni.

A forradalmi kirobbanás oka semmiesetre sem lehet az, amellyel eddig igyekeztek az eseményeket megmagyarázni. Eppen ezért nagyon kézenfekvő az a feltevés, amelyről diplomáciai körökben szerzett értesülések alapján a bukaresti „Lupta” mai száma ír. Diplomáciai körökben ugyanis azt hiszik, hogy a bécsi forradalmi eseményeket a csatlakozási mozgalom hívei szították és Berlinből támogatták. A lap információi szerint, ha az események folytatódna Bécsben, idegen hatalmak beavatkozására lehet szükség. Ebben az esetben nincs kizárva — írja a „Lupta” — hogy Ausztria katonai megszállására a nagyhatalmak Romániának adnak megbízást. A „Lupta” értesülése megerősítésre szorul.

Az osztrák főváros forradalmi eseményeiről alábbi jelentéseink számolnak be:

Bécs, július 16. Tegnap este kihirdették az általános sztrájkot. A tüntetések az éj folyamán folytatódtek. A halottak száma az eddigi megállapítások szerint 40, a sebesülteké 300. A lakók ma reggel nem jelentek meg. Bécs teljesen izolálva van, a vonatok nem közlekednek. A rendőrség tegnap este kiürítette a város centrumát, mire a munkások a perifériákon koncentrálták erejüket, hogy újból megtámadják a belvárost. A szocialista vezérek minden lehetőséget kiaknáltak a tüntetők lecsillapítására. Bauer Ottó és Seitz polgármester állandó érintkezésben állottak a miniszterelnökkel. Az újságok meg nem jelenése miatt mindenféle riasztó hírek szárnyra a belügyminiszter, a rendőrfőnök és Seipel internálásáról. Ezek a hírek azonban nem nyertek megerősítést.

A forradalmi mozgalom áttért a vidékre is.

Pozsonyból jelentik, hogy erre való tekintettel az osztrák kormány elrendelte az általános mozgósítást. A minisztertanács permanenciában van.

Az első hírekkel ellentétben, az igazságügyi palota égését még nem oltották el.

Az összes munkásszindikátusok és a köztársasági védőliga csatlakozott a mozgalomhoz. Meglepetést kelt, hogy a nacionalista szervezetek, amelyek máskor nagyon lármásan viselkednek, sehol sincsenek.

Hivatalos megállapítás szerint a tegnapi összeütközésnek 70 halottja és 400 súlyos sebesültje van.

Ugylátszik, hogy a forradalmi mozgalom ismeretlen forrásból táplálkozik és fontos célokat követ, mert alig valószínű, hogy a burgenlandi összeütközés feletti ítélet váltotta volna

ki a tömegszendvedélyek ilyen kirobbanását. Ugylátszik, hogy a szocialista vezérek elvesztették a befolyásukat a tömegek fölött.

A véres események oka állítólag az lett volna, hogy a somfalvai incidens ügyében hozott felmentő ítélet ellen tüntető tömegben

a lovasrendőrök egy anyát gyermekével együtt elgázoltak

és erre tört ki a nép dühe.

Pozsonyból jelentik: Az osztrák főváros pénteken éjjel teljes sötétségben maradt. A polgári lakosság állandóan menekül Bécsből, legtöbbször gyalog, vagy magánautókon és fogatokon. A menekülőket a csehszlovák hatóságok vízum nélkül engedik át a határon. A menekülők között, akik Pozsonyba érkeztek, van Heller, az Osztrák Nemzeti Bank egyik igazgatója is. A menekültek elbeszélése szerint, az uccai harcok folyamán a rendőrség meg-

Stájerország fővárosában a munkásság vette át a hatalmat?

Grác, július 16. A bécsi központ utasítására, a stájer szociáldemokrata munkáspárt átvette az államhatalmat, egyuttal pedig megszüntetett a külfölddel minden összeköttetést. A város teljesen el van zárva a külvilágtól. Budapestről tegnap még tudtak beszélni Gráccal, ma reggel azonban a központ nem jelentkezett hívásra. A stájer főváros és Bécs között is megszakadt a telefon- és táviró összeköttetés, úgy, hogy az osztrák kormány maga is a legnagyobb bizonytalanságban van a gráci eseményekről.

A Magyarország felől érkező vonatokat nem engedik be osztrák területre.

„A kormány ura a helyzetnek”

Budapest, július 16. A budapesti osztrák követség ma délelőtt táviratot kapott Bécsből. A táviratot Pozsonyból adták fel, ahova kurirral juttatták el. A távirat lényege a következő: „Ma reggel a nyugalom helyreállott, a hatóságok urai a helyzetnek és az uccai harcok is megszűntek.”

Arra kérdésre, igaz-e, hogy az osztrák kormány lemondott, a követségen kijelentették, hogy a hír nem felel meg a valóságnak.

Budapestre ma reggel érkezett meg a bécsi budapesti repülőjárt pilótája. Ő hozta azt a hírt, hogy a bécsi lapok közül egyedül megjelenő „Arbeiter Zeitung” tegnap esti kiadásában

felhívást intézett a munkássághoz, hogy hagyja abba az uccai demonstrációt

és csak általános sztrájkjal tüntessen méltóság-teljesen. A honvédelmi miniszter rendeletére a lapot elkobozták.

Budapest gazdasági köreibben, különösen a

bankokban és az exportmalmokban nagy izgalmat váltottak ki a bécsi események, minthogy ezek a pénzüzetek és iparvállalatok szoros

Magyarország nem avatkozik be a bécsi eseményekbe

Budapest, július 16. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Béccsel ma sem lehetett beszélni. Gráccal tegnap még lehetett, ma reggel azonban ezen a vonalon is megszakadt az összeköttetés. Szombaton reggel nyolc órakor egyedül Semmering osztrák állomás jelentkezett hívrásra.

A tegnap lefolyt eseményekről egyébként a Magyar Távirati Iroda a következő összefoglaló információt kapta:

Hogyan indult a forrongás?

A zavargás Bécs külső kerületeiben keletkezett. A somfalvai pörben mondott ítélet miatt több munkáscsoport megkísérelte, hogy behatoljon a parlamentbe és az egyetemre, de ezeket az elszigetelt kísérleteket karddal visszaverték. Később a tüntetők behatoltak az igazságügyminisztériumba, ahol az iratokat és butorokat halomra dobva, meggyújtották.

A meggyújtott iratok és butorokról a tűz átterjedt az összes helyiségekre, amitől az egész épület kigyuladt. A hatóságok, minthogy a rend felállítására semmilyen kilátás nem volt, a tűzoltás lehetőségének biztosítására fegyveres osztagokat küldött ki a helyszínre, amelyek erőszakkal megtisztították a veszélyeztetett területeket. Közben a tüntetők feldúlták a „Reichspost” és a „Wiener Neueste Nachrichten” szerkesztőseit, de a gépek összetűzésére a rendőrség megakadályozta. Itt is összetűzésekre került a sor, amelyekben

119 ember megsebesült, tizenketten pedig meghaltak.

Az áldozatok jórésze a biztonsági őrség tagjai közül való.

Nem volt fosztogatás

Ma hajnali négy órakor a biztonsági őrség gyalogos és lovasrendőrjáratai segítségével megkezdte a tüntetők szétszórását, hogy a rendet helyreállítsák. A parlament és az igazságügyminisztérium környékét katonaság szállotta meg. Az előző tendenciós hírekkel szemben megállapítható, hogy az uccai zavargások során sehol fosztogatás nem történt.

Illetékes helyről kapott értesülés szerint a „Pester Lloyd” azt írja, hogy a magyar kormány a bécsi eseményekkel szemben azon az állásponton van, hogy nem avatkozik más állam belügyeibe. A magyar hatóságok ezzel kapcsolatban

semmilyen intézkedéseket nem tettek és nem terveznek.

Az általános sztrájk proklamálásáról a magyar kormány hivatalos értesítést még nem kapott. Éppen ezért a vonatokat továbbra is elindítják Ausztriába. A budapesti keleti pályaudvar főnökségének jelentése szerint az utolsó menetrendszerű vonat tegnap délután négy órakor indult Bécsbe. Azóta a magyar vonatok csak Hegyeshalomig közlekednek, mert az osztrákok csupán az élelmiszervonatokat engedik át a határon.

Pozsony, július 16. Újabb jelentések szerint az osztrák minisztertanács permanensnek mondotta ki magát. Az, hogy az események megbeszélésére mikor ül össze a nemzeti tanács, még bizonytalan.

Pozsonyba ma az az értesülés jutott el, hogy a bécsi munkászászlóaljok péntekről szombatra viradó éjszaka megrohanták a katonai arzenált és azt teljesen kifosztották. A hatalmukba került fegyvereket és municiót felosztották a forradalmárok között. Háromszáz főnyi munkászászlóalj

ma hajnalban megtámadta a rendőrigazgatóságot és rövid harc után hatalmába kerítette az egész épületet.

A kormány által vidékről Bécsbe vezényelt karhatalmi csapatokat e felkelők már a külvárosokban leszerelik.

Tömegesen menekülnek Bécsből

Sopron, július 16. Ágfalvai jelentés szerint Tsarman János és veje, Pinté János odaérkeztek. A menekülők elmondották, az ágfalvai jegyző által megerősített hír szerint, hogy Lajtaufaluban mintegy 10 ezer főnyi munkásság áll készenlétben, hogy

összeköttetésben vannak az osztrák piaccal. Gazdasági kapacitások véleménye szerint Bécs körülbelül egy hónapra el van látva liszttel.

Tsarmanék kiadatását kikényszerítsék a magyar hatóságoktól.

Ma délelőtt egy civil osztrák vasutas érkezett Sopronba, ahol aziránt érdeklődött, hogy a menekülésre szoruló osztrák állami alkalmazottak milyen fogadtatásra találnak a magyaroknál. A magyar határközségeken egyébként teljes nyugalom van.

Az esti vonattal két bécsi egyetemi tanár érkezett Sopronba. A két professzor autón Mödlingbe igyekezett, de utközben a védőszövetség tagjai feltartóztatták őket és az autót elvették tőlük. Általában a munkások Bécsben minden autót elrekriváltak.

Szimpatiasztrájk a pozsonyi gyárakban

Pozsony, július 16. A pozsonyi kommunista érzelmi munkásság ma proklamációt adott ki, amelyben szimpatiasztrájkra hívja fel a munkásokat. A felhívás hatása alatt szombaton reggel több pozsonyi gyárban már megállott a munka. A városban általános izgalom uralkodik, amelyet az Ausztriából tömegesen érkező

menekültek is fokoznak. Illetékes helyen cáfolják a szimpatiasztrájk híreit.

Budapest, július 16. A bécsi tőzsdéről ma nem érkeztek jelentések. Általában a nemzetközi pénzpiac még nem eszkomptálta a forradalmi eseményeket, sőt egyes tőzsdéken az osztrák valuta ma többpontos árfolyamjavulást ért el. **Az ausztriai események hatása alatt]**

a budapesti tőzsdén beszüntették a schilling-vásárlásokat.

A bécs-budapesti repülőjáratok megindítását kedvezőbb hírek érkezéséig felfüggesztették. A mátyásföldi repülőtérén ma az egyik bécsi utasnál lefoglalták az osztrák szocialisták kiáltványát, amelyben Seipel kancellár lemondását követelik.

Nem vesznek fel táviratot Bécsbe

A román posta a mai napon beszüntette az Ausztriába szóló táviratok felvételét és továbbítását. Erdélyből és az ország többi részéből is jelenleg igen sokan tartózkodnak üzletügyekből kifolyólag Bécsben, vagy pedig az osztrák nyaralóhelyeken. Ezeknek a hozzátartozói ma valósággal megrohanták a távirat hivatalokat, minthogy a bécsi események nyugtalansággal tölti el őket. A jelenleg Ausztriában tartózkodó romániaiak eddig nem adtak életjelt magukról.

Leverték a bécsi zendülést?

(Érkezett este fizenegy órakor)

Budapest, július 16. A Nyolcórú Ujság munkatársa repülőgéppel Bécsből Budapestre érkezett és elmondta, hogy az agitációt az „Arbeiter Zeitung” irányítja. Az agitáció leghangosabb szóvivői Garami és Fényes László.

A rendőrség gépfegyverrel vakon lő a tömegbe. A szocialisták Seipel és Schober lemondását követelik.

Prágán keresztül érkezett jelentés szerint a zendülést leverték, a helyzet ura a rendőrség.

Ne mulassza megtekinteni kalapraktáramat, mely eredeti modellekből áll.

Filc és más minőségű kalapokat nagyon olcsón előrehaladott idény miatt kiárusítok.

Alakításokat gyorsan és nagyon jutányos árban készítünk.

Moskovits kalapszalón Cluj, C. Reg. Ferdinand 3 udvarban

SELECT-MOZGÓ

Ma utoljára!

PAUL WEGENER és OLGA TSCHECHOVA ismert művészek **TULSÓ PARTRÓL** szenzációs 6 felvonású drámában. — Monopol Dorian-film Hétfőn: Ut a kaland felé

URANIA-MOZGÓ

ELLEN RICHTER

(a „13 nap alatt a föld körül” filmből ismert művésznő)

FŐVÁROS ÁRNYAI

izgalmas kalandorfilm — Monopol Filmcentrál Hétfőn: **VARIETE**, főszerepben Lya Putty és Jannings

Pesti cégünk utján sikerült előnyös kötést szerezni és ezáltal az **összes világmárkás zongorákat** leszállított engros árban árusítom.

STERNBERG zongoranagyáruháza, ORADEA,
Bulev. Reg. Ferd. 14.

Hölgyeim! Előrehaladt idény miatt minden elfogadható áron árusít az **Ideal kalapszalón** a legújabb filz kalapok óriási választékban és átmeneti Cluj, Regele Ferd. 8.

— Jövő héten tér vissza Tiranába a jugoszláv követség. Belgrádból jelentik: A külügyminisztérium albán-ügyosztályán szerdán az ügyosztály tisztviselői és a volt tiranai jugoszláv követség tisztikara konferenciát tartottak. A konferencián a követség visszautazásának módjait beszélték meg. Jetics Bóra volt tiranai követ kijelentette, hogy a követség visszatérése a jövő héten fog megtörténni. Belgrádban olyan hírek terjedtek el, hogy Cena bég, volt albán követ nem tér vissza Belgrádba, hanem helyébe Vrioni volt külügyminisztert nevezik ki belgrádi követé. Ez a hír azonban még nem nyert megerősítést.

A parlamen-
suk

Bucuresti-
tudósítójától.)
hozó testület
az ország tör-
pal a választá-
testületeket i-
És nem volt
lyes megnyit-
térjenek át a
sára. E sietség
lampolitikai
determinálják
tások után k-
remtsenek és
szonyokat.

Néhány ó-
és a fentebb
sem lehet v-
helyzet kial-
ma már bizo-
hősies harco-
nem mondan-
mentben mar

A „Cava-
parasztpárt
sem a Jorga-
kel való ko-
parasztpárt
megőrizhesse
a választások
helyzet ki-
Azokból a m-
zeti parasztp-
egymással fo-
le a lap, hog-
való együtt-
ben Bratianu
kategórikus
zeti parasztp-
megegyezést

A nemzet-
ten kívül
viszonyra vo-
kező virágn-
Csütörtök
egy megegye-
nem adott h-
nap fog sor-
elvi jellegű
még tárgyal-
désekre vona-
pillanatban
létejönni, de
dik része fele-
esetre eluta-
javasolt „uc-
taktikáját.

A parlam-
elkeseredettel
kormány elle-
hangokat per-
sajtóban csak
pártiak szócs-
uccai tünteté-
kolt gyujtóg-
bukaresti lap-
elhatározta,
kat fog széts-
teni a fályol-
teréről. Tesz-
körülbelül h-
nek az elmu-
amely ugyan-
kormányeinó-
mányosság
Az „T. dr-
fenyegetőzött
lános politik-
gatási appar-

Ny

Mindig

Ma megnyílik a parlament

A parlamenti ülészek megnyitására küszöbén még nem döntöttek magafartásokról a pártok. Egyre dagad a választási visszaélések botránya

București-Bukarest, július 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt megnyílik a törvényhozó testület két háza. Még nem volt példa az ország történetében arra, hogy néhány nappal a választások lezajlása után a törvényhozó testületeket ily lázas gyorsasággal összehívják. És nem volt példa arra sem, hogy az ünnepélyes megnyitó után hasonló ideges sietséggel térjenek át azonnal a mandátumok validálására. E sietségnek azonban jelentőségteljes állampolitikai okai vannak s ugyanezek az okok determinálják a pártokat arra, hogy a választások után kreált helyzetben tabula rasa-t teremtsenek és tisztazzák az egymásközötti viszonyokat.

Néhány órával a parlament megnyitása előtt és a fentebb említett okok közelsége dacára sem lehet végleges képet alkotni a politikai helyzet kialakulásáról. Egyetlen tény az, amely ma már bizonyos: hogy a nemzeti parasztpárt hősies harcok után megválasztott képviselői nem mondanak le mandátumairól és a parlamentben maradnak.

Nincs megegyezés a liberálisok és a nemzeti parasztpárt között

A „Cuvantul“ jelentése szerint a nemzeti parasztpárt nem követi sem a liberálisokkal, sem a Jorga- és Averescu-féle „uccai“ ellenzékkel való kollaborálás taktikáját: a nemzeti parasztpárt független kíván maradni, hogy megőrizhesse azt az elsőrangú pozíciót, amelyet a választások kimenetelére s a választások utáni helyzet kialakulása számára biztosítottak. Azokból a megbeszélésekből, amelyeket a nemzeti parasztpárt vezetői az utóbbi napokban egymással folytattak, azt a konklúziót vonja le a lap, hogy a liberális pártnak a kormányon való együttműködésre tett ajánlata, amennyiben Bratianu Jonel hivatalosan is megismétli, kategórikus visszautasításra fog találni. A nemzeti parasztpárt a Bratianu-kormányral minden megegyezést visszutasít.

A nemzeti parasztpárt és a többi parlamenten kívül maradt ellenzéki pártok közötti viszonyra vonatkozólag, a „Cuvantul“ a következő virágyelven irt megállapításokat teszi:

Csütörtökön megbeszélések folytak Maniunál egy megegyezés értelmében. Maniu azonban nem adott hivatalos választ: erre csak vasárnap fog sor kerülni. A választás mindenesetre elvi jellegű lesz és az opportunus pillanatban még tárgyalni fognak. Bizonyos kényes kérdésekre vonatkozólag azonban „az opportunus pillanatban“ minden bizonnyal megegyezés fog létrejönni, de csupán egy bizonyos aktus második része felett. A nemzeti parasztpárt mindenestre elutasítja a Jorga és Averescu által javasolt „uccai ellenzéki front“ követésének taktikáját.

Az averescánusok támadásai

A parlamenten kívül maradt néppárt a legelkeseredettebb küzdelmet viszi a jelenlegi kormány ellen s ebben a küzdelemben olyan hangokat pendít meg, amelyek még a bukaresti sajtóban csak ritkán hangzanak el. Az Averescu-pártiak szócsövén, az „Indreptarean“ keresztül uccai tüntetésekkel a közvélemény nem is titokolt gyűjtogatásával fenyegetőzik, sőt az egyik bukaresti lap értesülése szerint a pártvezetőség elhatározta, hogy az egész országban rőpcédulákat fog szétszórni, amelyeken fel fogja lebenteni a fályolt a január negyedik aktus hátteréről. Teszi ezt ugyanaz a néppárt, amely körülbelül hasonló eszközökkel szerzett magának az elmúlt évben parlamenti többséget és amely ugyancsak az elmúlt parlamentben a kormányainok utján foglalt állást „az alkotmányosság“ mellett.

Az „Indreptarean“ legújabb számában ismét fenyegetőzött. A lap megállapítja, hogy az általános politikai helyzet szempontjából a közigazgatási apparátus erőszakosságából, a magisztrá-

tusok elnézéséből és a választási visszaélésekből kikerült parlament nem bír jelentőséggel.

„A történelem megismétlődik“

„Az országnak ismét elénk alkalmat meggyőződni arról a módról — írja a lap — ahogyan a liberálisok elnyomnak egy egész népet, a királyi előjogokkal való visszaéléssel és diktatura gyakorlásával s mennyire semmibe veszik az ország törvényeit, hogy elősegítsék pártíveiknek kizsákmányoló akcióit. A történelem megismétlődik anélkül, hogy valami újat hozna számunkra s anélkül, hogy az új törvényhozó testületek különösebb szerephez jutnának az események kialakításában. A harc, amely

A szebeni Maniu-pör a közvélemény napirendjén

Maniu Gyula ismert nyilatkozata, amelyben súlyos vádakkal illette a választásokon résztvevő bírói kar egy részének magatartását, egyre nagyobb hullámokat kavart fel és országos botrányvá dagad. A nagyszzebeni bírói kar tudvalevőleg pert indított rágalmazásért Maniu ellen és Maniu nyilatkozatában kijelenti, hogy készséggel fog bírni elé állani, hogy aktákkal bizonyíthassa állításainak szomorú valóságát. A kormány lapja, de elsősorban is az „Universul“, Stelian Popescu igazságügyminiszter lapja, ugyanakkor újra dühös kirohanásban válaszol Virgil Madgearunak, a „Cuvantul“ hasábjain közzétett terhelő dokumentumaira. Madgearu ismeretesen konkretizálta vádjait, bizonyította, hogy az igazságügyminiszter személyesen avatkozott bele a választások menetébe, bírakat függesztett fel és alkalmi bírakat nevezett ki a választásokra, hogy a kormánytöbbséget fabrikáló üzem zavartalan menetét biztosíthassa.

Az „Universul“ tovább hadakozik

Az „Universul“ legutóbbi számában azt állítja, hogy e támadásoknak az lett volna a nyilvánvaló és bűnös célja, hogy az ország bírói karának tekintélyét kompromittálja és lealacsonyítsa, annak a bírói karnak, amelynek az összes polgárok bizalmát és tiszteletét kell élveznie. A lap Madgearu kemolytalan-ággal és erkölcsi felelősségérzet hiányával vádolja, Maniuról pedig azt állítja, hogy az ország kelemetlenül lepődött meg szokatlanul erős kifejezéseiben, amelyek csak a felelőtlen emberek szótárában találhatók fel. Miután eképen ugy Maniun, mint Madgearun megbosszulta magát az Universul, támadóan lép fel és azt állítja, hogy dr. Aciu Sándor, a nemzeti parasztpárt szilágymegyei szenátora Zilahon berontott a bírói kar ülésére és azzal vádolta meg a jelenlevőket, hogy feltörték az urnákat.

A Maniu-per hullamai

Az „Universul“-al szemben azonban az egész ország közvéleményét rendkívül meglepte a nagyszzebeni bírák határozata és különösen az, hogy Stelian Popescu beleegyezését adta a

Az ellenzéki lapok az ilfovi választások megsemmisítését kérik

Közölték tegnapi számunkban azt a jegyzőkönyvet, amelyet egy ilfov megyei választókörzetnél működő bíró: I. Trandaburu vett fel a szkeciójában történt választási visszaélésekről. A lelkiismeretes és kötelességtudó bíró kiméletlen nyíltsággal leplezte le a közigazgatási apparátus beavatkozását a választásokba: csend-őrök megakadályozták az ellenzéki bizalmi férfiakat, hogy a szavazóhelyiségbe juthassanak, a választók szavazatát tartották vissza a szavazástól és a hadsereg képviselői a szavazófülkékben csináltak kézzelfogható propagandát a kormány mellett.

Az „Adeverul“ a következőket fűzi a jegyzőkönyvhöz: „Mi nagyon is jól ismerjük a történeteket. Nemcsak Fierbintiben, hanem Nagyrománia összes Fierbintiben megtörténtek, ahol a kormánynak többségre volt szüksége. És

egyrészt a visszaélések és a diktatura kormánya, másrészt pedig az egész román nemzet között folyik, nem a parlamentben fog lejátszódni, hanem az utcán és ebből a szempontból semmilyen jelentőséget nem tulajdonítunk annak az ülészeknek, amely vasárnap megnyílik.

A politikai események olyan természetűek és annyira súlyosak, hogy az egyre akutabbá váló krízis megoldása más oldalról fog jönni és más uton fog jönni! És meg vagyunk győződve róla, hogy Bratianu — ha még van benne érzék a politikai realitások iránt — maga is látja ezt és ezért fordult felhívásokkal az összes politikai formációkhoz, az úgynevezett új kiengesztelődés érdekében.

Erre a felhívásra azonban az ellenzéki pártok egységes fronttal válaszolnak, ilyképen adva meg a megjelölését a megoldásnak, amelynek Románia 1927. évi nagy államkrízisét követnie kell.

Maniu elleni per megindításához. A „Cuvantul“ írja, hogy a kormány e per által kinos zavarba kerül, amelyből, ha tényleg perre kerül a sor, nagyon nehezen fog kibontakozni. Ezenfelül azonban teljesen felesleges és hasztalan politikai komplikációkat teremt. Igaza van Maniunak, midőn azt mondja: „Epen ez az, amit én óhajtok. A törvényszék elé nem fognak majd jöhetni miniszteri kommunikékkal! Mindenben fentartom azt, amit az inkriminált interjúban állítottam. Az egész világ meg fog győződni arról, hogy mennyire kompromittáltak a bírói kart a lezajlott választások!“

A „Cuvantul“ értesülése szerint Stelian Popescu eljárása kinos visszatetszést keltett. Az összes miniszterek azon a véleményen vannak, hogy Stelian Popescu abszurd pert indított meg, amely a szebeni bírának egykönnyen kelepcejévé válhatik.

A miniszterek szerint Bratianu Jonel nem adta volna beleegyezését ehhez a pörhöz, ha megkérdezték volna és ha mégis megkérdezték, úgy minden bizonnyal hamisan informálták a tényekről.

A lap szerint Duca belügyminiszter, midőn a perről tudomást szerzett, belügyminiszteri munkatársai előtt szemmeláthatólag ingerülten a következő kijelentést tette:

— Ismét elsiették a dolgot. Madgearu tenyegetésétől, — amely egy inofenzív hiba volt — Maniunak bíróság elé való állításáig, amely már súlyos hiba, valóságos „salto mortale“ van. Ha kitöri a nyakát (már mint Stelian Popescu) ez az ő dolga, bárha tulságosan korai volna... A dolog egyébként a kormány ügye is, mert a közvéleménynek ilyen értelmetlen és hasztalan provokálása teljesen abszurd rizikó. Nem értem ezt a pert és szerencse, hogy amnesztiába dughatjuk...

Igy nyilatkozik Duca belügyminiszter minisztertanácsának aktusairól és bizonyos az, hogy az igazságügyminiszter gesztusa semmiképpen sem szolgálta azt a „kiengesztelődést“ és békés szellemet, amelyet éppen a liberális párt szorgalmaz a nemzeti parasztpárttal szemben.

Istenem, olyan sok ilyen szkeció volt!

A kormány tagjai kétségbevonták állításaink ténylegességét. Vajjon most is kételkedni fognak? Mert ha nem, úgy a helyzet egyetlen imperatív konklúziót parancsol: Az ilfovi választás megsemmisítését. A gazdaságok szerzőinek el kell nyerniök büntetésüket, míg a lelkiismeretes bírónak, akinek presztízse szenvedett a választásokon, teljes elégtételt kell szolgáltatni.

A kérdés bizonyára a parlament elé fog kerülni a mandátumok validálása során. Ha a kormány nem akar olyan vitákat provokálni, amelyek kitergetnék a lefolyt választások szégyenét, akkor ki kell adnia képviselőinek a jelzőt, amelyet a helyzet követel: Az ilfovi választást invalidálni kell.

Hirdessen az Uj Keletben

Nyári ujdonságok

Mindig a legelegánsabb, legfinomabb és legolcsóbb az

Grenadinok

selymek

etc.

AU PRINTEMPS

divatár-
házban

Mátyás király-tér 18. a Központi szálloda épületében

HUSZADIKSZÁZAD

AZ EMBERI JÓ LELKIISMERET él s az emberi jó lelkiismeret híradásait egy-egy hosszabb időközben csokorba lehet gyűjteni. A csokor kicsiny, de hervadhatatlanok a virágai... Az ideai Óceán-repülések napjaiban hosszabb hallgatás után, ismét megnyilvánult ez a jó lelkiismeret. Chamberlain és Levine mikor Berlinbe értek, első utjuk volt kimeni a híres háborus harci repülő, Richthofen sirjához. A két amerikai megkoszorúzza a volt ellenség sirját... A szerencsétlenül járt két francia repülő, Nungesser és Coli, édes anyját meglátogatták Lindbergh, Chamberlain és Byrd is... Az óceánjárók e szentimentális látogatásai sokkal többek, mint udvariasságok... A repülők egy családhoz tartozóknak érzik és vallják magukat... Már régen... Ez az érzésük más tradíciókon nyugszik... Ennek az érzésnek a gyökerei elvetődtek még akkor, amikor az amerikai Wright testvérek, a repülés nagy pionirjai, Európába jöttek s az európai repülés pionirjai az irigységnélküli entuziazmus kitörésével fogadták őket... A közös sors, a közös cél vállalása tette mindanyikat testvérekké...

Ez körülbelül természetes is. Az összetartozás e faji és nemzeti sajátosságokat kiküszöbölő melegsége és érzése, legalább rudimentumaiban, megvan minden emberi foglalkozás terén... Ami a repülők esetében azonban figyelemre méltó, az az, hogy az összetartozásnak ez a mai melegsége megvolt a háboru idején is... Még akkor is, amikor nem csak a különböző nemzetek hadseregei, hanem a különböző nemzetek író és költő fiai is szemben állottak egymással, amikor a különböző nemzetek szellemi vezérmunkásai hangyaszorgalommal gyártották azokat a szellemi táplálékokat, melyek hivatva voltak az öldről motiválására...

... A hadviselő telek repülői természetesen megtették a maguk katonai kötelességét. Ellenfelükben azonban az egyenrangú harcost látták s minden pacifista ideológia támogatása nélkül, ha az ellenfelet baleset érte, elismeréssel és részvétellel adóztak neki. Számtalan alkalommal bebizonyult ez a világháboru különböző hadszínterein...

... Azoknak a repülőtiszteknek az emlékei iratái, akik végig küzdötték a világháborut, tele vannak a repülők ez összetartozásának dokumentumaival. Az eltűnt repülők sorsáról való értesítés ugy a francia, mint német repülők részéről állandó szokás volt. Bevett szokás volt az elesett repülőknél talált tárgyaknak, magántermészeti irományoknak ejtő ernyővel az ellenséges repülőtáborba való közvetítése. Sőt amikor a híres német harci repülőt, Immermann lölették, két angol repülő egy koszorút dobott le Immermann egykori barátságának közelében, a következő tartalmu levéllel: „Ájtottunk, hogy e koszorút ledobjuk a brit repülő hadtest elismerésének jeléül: Immermann emlékeztet. Megtiszteltetésnek tartjuk, hogy e különleges megbízatásra mi választattunk ki...”

Ezeknek a példának a sorát hosszú oldalakon lehetne nyújtani... Van és volt és létezett még a háboru legelkeseredettebb napjaiban is egy internacionalista repülőknél: az összetartozás és testvériség kétségtelen nagy lelki szövetsége... Az ilyen szövetségek mindig megvoltak és virultak, amikor még élénk emlékezetben élt az ember magasabbrendűsége a tárgynál... Megvolt és megvan a repülőgép esetében, mert a géppel szemben, a gépben ülő repülő ember a tiszta, emberi szellem megtestesülése, aki uralkodik a gépen, királyian... Az egy, azonos emberi lény és szellem. Mert a repülő ember lelki konstitúciójához hozzátartozik az, hogy egész fenn, ezer méter magasakban szállván, a nyitott aetherben nem ismer és nem lát határokat, mint a földön járó. Szuverén ur a gépében s ugyanolyan szuverén ur a másik repülő is, egy, ugyanazon királyi vér fiai... Édes testvérei az emberi összetartozásnak.

A LEGENDÁK EGY SZÉP KORA kezdődne, — mondja egy német kritikus, — ha elégetnék a könyvtárakat s csak az maradna fenn belőlük, amit kiki könyv nélkül tud... A legendák egy szép kora...

S ez igaz is... Olyan kevés, ami egy-egy könyvből megmarad, s ami megmarad tényleg a legszebb, különösen, ha egy ragyogó és tiszta kritikájú intellektus emlékezte őzi...

Am minek a korszaka kezdődik akkor, ha a rossz könyvek egy-egy emlékezetes helye is megmaradna? Vajjon a legendák kora kezdődne-e akkor, ha pl. a sovinizmus, a fajelméletek, a háboruskodás s a többi hancs tanok standardwork-jainak egy-egy passzusa is megmaradna? Nem a régi, azaz a mai, tehát a legendák nélküli korszak tartana-e tovább?

Az emlékezet mindig az emberemlékezőt s az idézet mindig egy ember azonosítása valami hozzátartozó lelki, vagy szellemi tartalommal. Ezért: ahány emlékezet, annyi kép a világról s ahány idézet — annyi szépség és annyi belülről való, szubjektív eljegyződés a világ értelmével és lényegével...

Ezért azután ha baj az, (mint ahogy baj, hogy műveltségünk könyveken alapszik), akkor tulajdonképpen oda kellene módosítani a német kritikák élre írt mondását, hogy a legendák kora kezdődne, ha elégetnénk a könyvtárakat és elfelejténénk a heróstratesi tűz fényében azokat a részleteket is, melyek lelki tartalmaikká lettek bennünk az égő könyvekkel való egykori kapcsolataink folytán.

A legendák kora kezdődne ismét... A legendák kora azonban szintén legenda... Nincs valósága... A valóság értelme más. Össze-vissza...

... A német kritikus mondása olyan, mint a többi mondás. Kábulat és szépség: de csak egy

Szatmárból nyugateurópai város lesz...

Hozzákezdtek a vízvezeték építéséhez. Kicszerítették a megye és a város vezetőit

Satu-Mare-Szatmár, július 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Szatmára érkező idegen ma különös benyomást szerez e határszéli városról. A vasuti állomástól a város szívébe, a Deák-terre vezető főbb utvonalak és maga a Deák-ter is egy lövészárkaktól felszántott harctér képét mutatja, azzal a különbséggel, hogy az árkokat békés munkás emberek vájják és töltik vissza magasra domboruló földdel: megindultak a vízvezetési és csatornázási munkálatok, amelyek egyelőre a vizet szolgáltató Kossuth-kertet a fötérről hozzák összeköttetésbe. Ugyanis a régi Deák-ter eltűnt és helyét nagybárá egy kettős fasorral övezett több részre tagolt kert foglalja el és ahol emberemlékezet óta vásártérület volt, ma selymes fű zöldel és betonból készült vízmedencék terpeszkednek, amelyek keltős közepéből néhanapján szökőkút vize törekedik a magasba. A piac tér parkirása természetesen nagyobb munkaprogramot foglal magában és a tervezett átalakítások talán csak a következő év nyarán kapnak végleges alakot.

Mindenestre serény munka folyik és a Goschy Mátyás városi főmérnök vezetése alatt álló városi mérnöki hivatal ugyancsak erősen dolgozik, hogy a szép városrendezési tervek valóra váljanak.

A városi polgárság, ez az évek óta hallgatásra szorított tömeg különbözően kommentálja e közmunkákat. Az optimisták az egyelőre kis méretű vízvezeték építésének láttára egy jobb jövő hajnalhasadását emlegetik, amely a fejlődésében a világháboru kitörése óta megterpant várost új éra felé viszi. A pesszimisták, akik éveken át a közvagyon rohamos pazarlását tapasztalták, egy kézlegyintéssel intézik el az egész vízvezetési ügyet. A maliciózusok pedig azt állítják, hogy a városi tanács azért parkiroztatja a Deák-teret, hogy valamiképp rekompenzálja a közönséget a Kossuth-kert megcsönkítése miatt. Mert hogy a mult évben minden komoly indok nélkül eladott a város egy jókora részt a Kossuth-kertből egy magánvállalatnak...

Bármiképp álljon is a dolog, egy kétségtelen, hogy a néhány év óta a városi mérnöki hivatal vezetőhelyére került Goschy Mátyás dicséretes buzgalommal fáradozik e város külső képének javításán és ha tisztán tőle függene, Szatmár biztosan vetekedne a nyugateurópai stílusú városokkal. Amde a város vezetése ma politikum és mint ilyen évek óta igen zavaros képzetet mutat.

Az új politikai orientáció egyébként e város vezetőségében is változásokat okozott. Így első sorban elsodorta pozíciójából dr. Barbol Illés Károly prefektust, aki sokat fáradozott és sikerrel azon, hogy a megye székhelye Szatmár legyen. Hasonlóan biztosra vehető, hogy Ferencz

pillanatra. Menekvés egy pillanatra a boldogság irracionális, eliziumi ligeteibe. A révület azonban csak egy percig tart. Azután felcsapnak az ész szárnyai...

...Minden aranymondás után egy pillanatra az ember elveszti az esztét... S ekkor olyan, mintha boldog lenne... Holott akkor sem boldog, mikor az ész szárnyai bejárják a közölt gondolat egész területét.

G. G.

Ágoston, aki a román impérium óta ült a polgármesteri székekben és most hosszabb szabadságra ment, szintén nem marad meg ezen állásában.

Ugyancsak megszűntnek tekinthető dr. Papp Ottó városi tanácsos domináló szerepe is a városi ügyek vezetése körül, aki mint a polgármester helyettese és az állandó bizottság tagja a városi tanács utóbbi érájában nagy befolyást gyakorolt az ügyek vitelére. Mint ismeretes, a prefektusi hivatal vezetésével ideiglenesen Ghetie László bízott meg, aki közvetlenül az averescu-rezsim előtt már működött Szatmármegye delegált prefektusaként. Azonban valószínűleg rövidesen kinevezik az új prefektust, akinek személye körül különböző kombinációk keringenek és jelöltékként Florea volt Lupu-párti képviselőt és Coccoa D. Ilie ügyvédet említik, valamint bizonyára rövidesen megoldódik a polgármesteri állás kérdése is és csak akkor állíthatjuk fel a horoszkópot, hogy mit várhatunk az új vezetőktől.

Itt említendő meg, hogy a városi állandó bizottságba behívták most dr. Fischer József ügyvéd póttagot, aki által így a szatmári zsidóság is képviselést nyert az állandó választmányban.

Egyébként a szatmári városi tanács összetételében nagyobb változás nem várható, miután ez a tanács annak idején még a liberális uralom égisze alatt és izlése alapján állítottott össze. Most tehát tisztán az új kormány exponenseitől fog függni e tanács munkairánya és programja. Amikor ez a tanács megalakult, ez nagy részben egy erős tökérekeltség jegyében történt. Akkor, az Averescu-kormány megalakulásával, ugyanazon érdekeltég kebeléből került ki a város prefektusa, polgármestere és az állandó választmány vezető tagja. Az új helyzet valószínűleg meggyöngíti ezen együttes domináló jellegét, ami valószínűleg irányváltozást fog jelenteni a városi ügyek vezetése terén.

Csúsz, reuma, köszvény és vesebaj ellen

biztos gyógyulást talál Szászán (Büdöspatak, Kolozsvár—Nagybányai vonal) Vasuti állomás a fürdőtelepen. Kényelmes szobák, gondos kiszolgálás, olesó keresztény és **שש** ellátás. Elsőrangú pihenőhely, fenyves sétányok, kirándulóhelyek. Naponta térés tan. ene. Állandó orvosi felügyelet.

Nyitva május 15-től szeptember 15-ig

Elő- és utószezonban kedvezményes árak. Előjegyzéseket elfogad: **bizusai fürdőigazgatóság.** Posta: Neanda-Mare

Mélyenleszállított áron **fest** tisztít, egyben ruháját **mentesíti** **Cink Claj**

US
ték
gyapol
kelmek
ániában
& Co
N°5

ra a boldogság
révület azonban
lesapnak az ész
egy pillanatra az
olyan, mintha
boldog, mikor az
olat egész terü-
G. G.

SZ....
ros vezetőit
óta ült a pol-
sszabb szabad-
rad meg ezen

tekinthető dr.
náló szerepe is
k mint a pol-
andó bizottság
érájában nagy
vitelére. Mint
zetésével ideig-
meg, aki köz-
lött már mű-
prefektusaként.

kinvezik az
örül különböző
tekként Florea
Cocea D. Ilic
nyáre rövide-
állás kérdése
a horoszkópot,
éktől.

városi állandó
Fischer József
szatmári zsidó-
llandó választ-

ny és
(Büdös-
vai vonal)
Kérvelmes
keresztény
hely, feny-
aponta tér-
lügyelet.

ber 15-g
s árak. Elő-
dőigazga-
are

Cluj

MEGÉRKEZTEK!

Kérem megtekintését!

Kirakataim

Telefon 4-79

Telefon 4-79

Kérem megtekintését!

Kirakataim

Telefon 4-79

Telefon 4-79

MEGÉRKEZTEK!

Szabó Jenő

női divat-különlegességek nagyáruházába, Cluj a legújabb mintás és bordurós

FRANCIA GRENADINOK

mintás gheorghettek, creppe de chinek és nyári ujdonságok dus választékban raktárra érkeztek.

Aradon két fiatalember meggyújtotta egy öreg zsidó szakállát

(Arad, július 16. Az Uj Kelet tudósítójától.)
Tegnap olyan jelenet játszódott le az aradi főposta előtt, amihez hasonlót a kereszties hadjáratok brutalitásairól szóló annalesekben nem lehet találni.
Az eset így történt:
Egy öreg szakállas zsidó a főposta épületébe igyekezett, amikor a postáról két fiatalember jött szembe vele.
— Adjon kérem tüzet! — szólította meg az egyik fiatalember.
Az öreg férfi készséggel gyufája után nézett,

kivette a skatulyát, meggyújtotta és átadta a fiatalembernek. Ekkor a másik fiatalember le-szorította hátulról az öreg ember kezét, mialatt az az ifju, aki a gyufát kérte, a neki készséggel átadott égő gyufaszállal meggyújtotta az öreg zsidó szakállát.
A szerencsétlen jajgatására többen beleavatkoztak ebbe a szörnyű tréfába, mire a fiatal hősök eliramodtak. Az eset a városban óriási megbotrányozást keltett és a közönség erélyese követeli a rendőrségtől a két fiatalember kinyomozását és bíróság elé állítását.

Négy és félmilliót sikkasztott a svájci Nemzeti Bank pénztárosa

Valósággal regénybe illő módon szökött meg. Aki miatt Svájc két pártra szakadt. Londonban letartóztatják a nagylábon élő sikkasztót

(Zürich, július 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A békés életű Svájcot rendkívüli esemény rázta fel két hónappal ezelőtt. Annak idején az Uj Kelet is beszámolt arról, hogy a svájci Nemzeti Bank pénztárosa, Kessler Rudolf motorcsónakkirándulást tett a zürichi tavon, ahol felfordult és megfulladt. Nemsokára megtalálták a motorcsónakot, felfordulva, üressen. Mindenki azt hitte, hogy Kessler tényleg elmerült. A bank igazgatósága rovincsolást tartott és a pénztárban 500.000 frank hiányt tapasztalt — ami 15 millió lejnek felel meg.

delmesen jegyzőkönybe mondta, mint szökött meg Kessler és hol tartózkodik jelenleg.

Amikor ez a hír nyilvánosságra került, Svájc lakossága valósággal két pártra szakadt. Az egyik párt bűnösnek tartotta az eltűnt pénztárost, a másik azt állította, hogy az ártatlan Kessler a zürichi tó mélyén pihen. A legutóbbi időkben is élénk vita tárgyát képezte ez az esemény a svájci társaságokban és most egyszerre valóságos szenzációs fordulat történt.

A kitűnően megrendezett motorcsónakszerencsétlenség után Kessler felkereste zürichi titkos garzonlakását, amelyben öt éve élt kétlaki életet. Szállásadónője utlevelet és áruhát szerzett neki és így jutott ki Londonba.

A zürichi rendőrség előállította Kessler barátját, Bühler Károlyt, a James Martin and Co. cégvezetőjét, aki feltűnő költségeivel vonta magára a figyelmet. Kokonainak, ismerőseinek nagyjértékű ajándékokat vásárolt, 100.000 svájci frankot adott kölcsön és a rendőri kihallgatás alkalmával nem tudott pénzének eredetére megfelelő felvilágosítást adni. Csakhamar azonban elárulta, hogy vagyona tényleg a Kesslerrel való baráti viszonyból származik és töre-

delmesen jegyzőkönybe mondta, mint szökött meg Kessler és hol tartózkodik jelenleg.

A sikkasztott pénzt egészen Bühler barátjára bízta és magánál csak keveset tartott meg. Bühler 150.000 frankot a James Martin and Co. cégbe fektetett, amelynek tulajdonostársa maga a sikkasztó Kessler volt, majd hozzákezdett két családi ház építéséhez Bernben, Svájc fővárosában. Ezek építése természetesen most abbamaradt. Aztán vett magának autót, menyasszonyának drága ajándékokat, de egész rokonságát, ismerőseit jól ellátta ajándékokkal a könnyen szerzett pénzből, úgy, hogy végül is feltűnővé vált.

A svájci rendőrség Bühlert őrszobába vette és intézkedett Kessler letartóztatásáról, majd megtették az intézkedéseket, hogy a titokzatos eltűnése és sikkasztása révén nagyhírűvé vált bankpénztárost Anglia kiadja a svájci hatóságoknak.

Az Émeket, Tel-Aviv városát és Galileát megkímélte a földrengés

(Jeruzsálem, július 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A transzjordániai és palesztinai földrengésről ma már átfogó képet lehet alkotni. A földrengés nagy körzetben érezte hatását, de nem terjedt ki az ország minden részére. Amint most már tudományosan megállapították, a földlökések centruma Egyiptom volt és hullámvonalban terjedt innen tovább. Két erős lökést különösen Palesztina földjén éreztek. A második lökés erősebb volt. Sichein városa ennek hatása alatt teljesen elpusztult. Érezni lehetett Transzjordánián kívül Irákban is. A lakosságon óriási félelem vett erőt és ez a pánik még ma sem múlt el teljesen.

temettek az omladékok maguk alá.

Transzjordánia fővárosában a brit kormányzósági épület szenvedett legtöbbet. Ebben az épületben nyolcan haltak meg, míg Es Salt városában a halottak száma nyolcvannötre emelkedett.

A kormány és a cionista exekutive a katasztrófa bekövetkezése után azonnal megszervezte a segélyakciót. Jeruzsálemben a romok eltakarítása céljából számos zsidó munkást koncentráltak az ország minden városából. Mint már említettük, a fővárosban mindössze egy ember vesztette életét, ellenben az anyagi kár óriási. A Jeruzsálemtől délkeletre fekvő kisebb községekben 25 ember halt meg a romok alatt. Legtöbbet szenvedtek a fővárosban: a héber egyetem épülete, az Allenby-híd, a pósta, a cionista exekutive háza és az angol misszió egyik iskolája. Az olajhegyen lévő kormányzósági palota részben beomlott, és a szent sir falán is hatalmas repedések mutatják a földrengés nyomát.

A héber egyetem

Az egyetem épületén történt pusztításokról a következő újabb jelentéseket kapjuk:

Beomlottak az egyetem judaisztikus és kémiai intézetének épületei. A fülhalmozott tanulmányi anyag, preparátumok és műszerek teljesen elpusztultak. Az egyetemi felolvasásokat a város egyik bérházában tartják.

Legtöbbet szenvedett Jeruzsálemben az óváros. A kormányzó palotájában egy orosz lelta a földrengés következtében halálát. Plumer marsall kormányzó és feleségének lakosztályai összeomlottak. Lakhatatlanná vált az omladékok miatt a térparancsnok háza is.

A Jeruzsálem melletti falvak közül legtöbbet Olivet és Ramalla falvak szenvedtek.

A hivatalos jelentés szerint Judeában, az Émekben és Galileában a zsidó kolóniak egyáltalában nem szenvedtek a földrengéstől. Jeruzsálemben a már említett egyetemi intézeteken kívül a Beth El zsinagóga rongálódott meg. Az egyetemi épületek kárát hozzávetőleg háromezer font sterlingbe becsülik. Jerichóban kilenc embert ölt meg egy hotel beomlott falai. A halottak és sebesültek számát eddig véglegesen nem lehetett megállapítani, de az eddigi vizsgálatok szerint a halottak között egyetlen zsidó sincs.

Tel Avivban semmi kár
Tel-Avivban is érezték a földrengést, itt azonban sem emberben, sem házakban nem okozott kárt. Jaffából és Haifából hasonló híreket közölhetünk. Ezzel szemben Jerichóban beomlott egy vendégfogadó és még ma sem tudni, hány embert

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnycsát csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap

5687. Tamuz 17.
1927. július 17.

Hétfő

5687. Tamuz 18.
1927. július 18.

Herzl Tivadar

Huszonhárom éve immár, hogy elvesztettük őt... Életében félreismerték, mert kivételesen nagy, mert géniusz volt. De halálával magasba szárnyalt, és ma tömegek csodálják az uttörőt és vezért, aki az alkotó erő kiapadhatatlan forrása és halhatatlan erkölcsi értékek alkotója volt.

Kisebbség a középszerűből az idő és tér távlatában. A jelenségek összehasonlítandók, a körvonalak elmosódnak, minden elvész az idő és tér véghetetlen messzeségébe.

A géniusz azonban az idő múlásával egyre nagyobb lesz.

Képe egyre tisztábban, fénylőbben áll az utókor előtt.

Igy történt Herzl Tivadarral is.

Most, 23 esztendővel halála után, lenyűgöző nagyságban áll előttünk, közel mindanyunkhoz és mégis magasan fölöttünk és messze kiemelkedve azok közül, akik életében följe akartak emelkedni.

Olyan géniusz, mint aminő Herzl a zsidóságnak volt, évszázadokban csak egyszer születik.

Életét, testét, lelkét és idegeit a zsidó népért folytatott küzdelme oltárán áldozta fel és a Halál időnek előtte kiragadta körünkből. De emléke a zsidóság áldása, ragyogó eszméi a zsidó nép örök kincse. És eszméinek szent örökét időtlen-időkig meg fogják őrizni a zsidó nép megújulásának jegyében születő és elmuló generációk.

A kolozsvári Avivák és Barissziák f. hó 20-án (thamuz 20.) este 9 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében Herzl emlékünnepeket rendeznek. Az estélyen, amelyet Giszkalay János prologja nyit meg, prof. Eisler Mátyás, Kolozsvár tudós főrabijja fog emlékbeszédet tartani. Becsky Andorné és Weinstein Eszter szavallatokkal, Rosenberg Simon és Diamandstein Andor hegedűszámmal szerepelnek. Gottlieb Józsefné, az Aviva Hitachdut elnöknője, epilogust mond. Az estély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Székely János siremlékének leleplezése. Vasárnap délelőtt leplezik le a kolozsvári ortodox zsidó temetőben a tragikus körülmények között elhunyt Székely János siremlékét. A „Rotatia“-autobuszok délelőtt háromnegyed 11 órától kezdve indulnak Fötér 22. szám alól egészen a temető bejáratáig.

— A Haggibbor sportegyesület az Ujságíróklubban rendezi meg kerti ünnepélyét. A kolozsvári Haggibbor sportegyesület július 24-ikén, vasárnap, az Ujságíróklub Monostori-ut 18. szám alatt levő helyiségeiben rendezi meg torna- és kerti-ünnepélyét. A táncos és tornaversennyel egybekötött ünnepély színhelye nemcsak az Ujságíróklub impozáns termei lesznek, hanem a hatalmas arnyas kert és tágas udvar is. Az egyesület vigalmi bizottsága ilymódon biztosította, hogy az ünnepély kedvezőtlen idő esetén is megtartható legyen. Az ünnepély részletes műsorát ismergetni fogjuk.

Üzleti könyvek

állandó raktára **LEPAGE, CLUJ**

Irja meg, milyen természetű a vállalata és mi felszereljük a törvény által előírt könyvekkel. Berendezzük a könyvelését

Az angol parlament Rothermere cikkének hatására bizottságot alakított az utódállamok helyzetének tanulmányozására

(London, július 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Daily Mail“ politikai levelezője jelenti, hogy lord Rothermernek a lapban Magyarországról közölt cikke arra vezetett, hogy a brit parlament mindkét házában egy pártközöti bizottságot alakítottak, azzal a feladattal, hogy megvizsgálja a magyarországi, csehszlovákiai, romániai és jugoszláviai helyzetet, valamint az egyes utódállamok között keletkezett ellentéteket.

A „Chicago Tribune“ mai száma foglalkozik a békeszerződés problémájával és ama véleményének ad kifejezést, hogy Olaszország és Anglia nem zárkoznának el a revíziótól.

— **Faust az Opera-nozgóban.** Hatalmas filmen mutatták be tegnap este a kolozsvári Román Operában a Faust legendát göthei fölfogásban. Hatalmas szcenáriumok, a filmtécnika minden vívmányainak igénybevételével vonultak föl a nagy drámában. A közönség lázas érdeklődéssel kísérte a darabot, amely az idény slágerének tekinthető. A filmet minden kolozsvári mozilátogató megnézi.

— **Eljegyzés.** Gergely Lili és Grosz Géza Cluj, jegyesek.

IRÁNYVETZ
MINDEN ZENEMŰVET GYORRAN ÉS PONTOSAN SZÁLLIT!

— **Egy hét Párisban.** A kolozsvári intellektuelek párisi kirándulásának rendezőse, tekintettel a minden oldalról megnyilatkozott nagy érdeklődésre, magyar és román nyelven prospektust szerkesztett, amelyben bennfoglaltnak a kirándulás összes tudnivalói. A prospektust válaszbelvél ellenében a rendezőség minden érdeklődőnek szívesen megküldi. Itt említjük meg, hogy a kirándulás kollektív utlevéllel történik, amelyet a rendezőség szerez meg. Jelentkezni augusztus elsejéig lehet. A jelentkezéssel egyidejűleg három darab fényképet, egy darab személyazonossági igazolványt kell beküldeni és egyidejűleg a Marmorosch Blank Bank-nál lévő „Intellektuelek kirándulása“ folyószámára be kell fizetni a részvételi díj felét. (A részvételi díj, amelyben étkezéssel kívül minden kiadás bennfoglaltnak, harmadik osztályon 12 ezer lej, második osztályon 15 ezer lej.) Jelentkezni lehet a rendezőség tagjainál: Dr. Schwartz Márton, Cal. Regele Ferdinand 111, dr. Budai Béla, Str. Vlăkuța Nr. 3, I. 7. és Jámor Ferenc, Uj Kelet szerkesztősége, Str. Baron L. Pop Nr. 10.

Lábizzádtól olesón és biztosan szabadul, ha lábvizébe **PEDISAN** lábsót kever

* **Dumas művei.** A Gutenberg Kiadóvállalat azzal a nagyszabású tervvel foglalkozik, hogy Magyarországon a világirodalom nagy költőinek műveiből szép és érdekes kiadványok impozáns sorozatát rendezze. Dumas művei a világirodalom egyik legnagyobb elbeszélőjének alkotásai ezen olesó, szép kiadásoknak első csoportja, melyekkel ezen kiadóvállalat a magyar könyvpiacot gazdasági szempontból, miáltal minden könyvbarátnak módjában lesz kevés pénzzel egy szép, értékes könyvtárat gyűjteni. Ugy a külföldi sajtó, mint annak közönsége, egy véleményen van abban a tekintetben, hogy a Gutenberg Könyvkiadóvállalat, melynek Hamburgban, Wienben, Baselban, Koppenhágában, Amsterdamban és most Budapesten is vannak telepei, minden eddig szolgáltatott műben nemcsak értéket nyújtott, amit egyebek között a céghez intézett 10.000 elismerő és köszönő nyilatkozat is bizonyít. A Gutenberg Könyvkiadóvállalat a múlt évben egymilliónál több könyvet adott ki.

— **A „Magántisztviselők Szindikátusa.“** Cluj, strada Memorandului (v. Unió-utca) 21 sz. alatti helyiségeiben 1927 július 17-én d. e. 11 órakor közgyűlést tart.

Prima tűzifát

legjutányosabban házhoz szállít **FISCHER** fatelep, Cluj, Piata Gării No 2.
Telefon 1300

Telefon 1300

CITY-kávéházban

ma, vasárnaptól

HALÁSZ LAJOS

énekes cigányprimás

zenekarával esténként hangversenyez

Nyomdafesték

gyári raktár
Kidd, London világhírű festékei. Legjobbak, legolcsóbbak. Adjon fel próbarendelést

LEPAGE-nak, Kvár.

Kérdés:

Melyik kölnivíz a legkellemebb és legtartósabb?

Felelet:

Bijou kölnivíz illata kellemebb, tartós, ára olesó 1 liter 200 Lei

Rózsa M. Royal

drogeria és illatszertár
Cluj, Fötér 26

Idegzífílisz,

vérhaj ellen

malária-oltások, jódos-, kenes gyógyfürdők a

NERVA

SZANATÓRIUMBAN
CLUJ-KOLOZSVÁR

Napi 300—400—500 lejért teljes ellátás

orvosi kezeléssel együtt

A **FAMILIA** kenyérrel magas táperejénél fogva 25% megtakarítás érhető el.

Az idegenellenőrzés könyve. Hasznos kézikönyv jelent meg Romulus P. Voinescu, az Állambiztonsági Hivatal vezérigazgatója tollából. A könyv felöleli az idegen állampolgárok tartozkodásának, letelepedésének és honosítási eljárásának egész komplexumát. Ismerteti a legfontosabb tudnivalókat francia, angol, olasz, német, szerb, görög, orosz és magyar nyelven és pontos címjegyzékkel szolgál minden Bukarestbe akkreditált követről és konzulról. Minden gyár és vállalat, amely idegen munkásokat, vagy szakembereket alkalmaz, feltétlenül jó hasznát veszi a testes kétszázhetven oldalas felölelő munkának. Főleg azonban maguknak az idegeneknek nélkülözhetetlen kézikönyve, amely az Uj Kelet könyvosztálya utján is beszerezhető. Ára 200 lej.

Hirdessen az Uj Keletben

Alapítottatott 1874.

Reich B. Károly Fiai
Kötél- és kendergyárosok
Üzlet és iroda: BULV. REG. MARIA 15.
Telefon 6-49. ARAD Telefon 6-49.

Tilolt és gerebenezett kender
Gazdasági kötélárak
Géphajtó kötelek
Malomhevederek
Zsinegek, zsákok, vízmentes ponyvák
stb.

INGYEN!

Dumas munkái

A bel- és külföldi remekírók magyar kiadásai sorozatának első műveként folyó év augusztus havában megjelenik

DUMAS SÁNDOR műveinek nagy kiadása.

Elhatároztuk, hogy ezeknek a kiváló regényeknek nagy részét **ingyen** adjuk! így tehát e lapnak azok az olvasói, akik az alant található szelvényt 10 napon belül a lent feltüntetett címünkre küldik, ingyen kapják a kiadásunkban megjelenő

DUMAS SÁNDOR MUNKÁINAK

egy teljes huszkettes, körülbelül 3500 oldalra terjedő kiadását.

A francia- és a világirodalom legnagyobb elbeszélőjének klasszikus regényei első megjelenésük óta meghódították a világegyetemet. A világ összes nyelveire ültették át őket és milliókra megy olvasóik száma, akik lelkesedéssel lapoznak Dumas varázslatos könyveiben. Még ma sem csökkent e hallatlan mód érdekfeszítően megírt regények igéző hatása, amelyek egytuttal pompás humorról, páratlan képzelőerőről, mesteri elbeszélő művészettel ékesek és ezekkel a tulajdonságokkal minden olvasót lenyűgöznek. A művek szinte beláthatatlan nagysága, 300 kötetre tehető tömegéből, amely Dumas tollából folyt, azokat a regényeket és elbeszéléseket jelentettjük meg, amelyek méltán örök becsüeknek mondhatók.

Ezek a művek szép nyomásban, kitűnő fordításban, a szokásos könyvalakban jelennek meg és csak a hirdetési és csomagolási költségeikért kérünk kötetenként 30 fillérnyi megtérítést. A szétküldés abban a sorrendben történik, amelyben a megrendelések beérkeznek. Kiadásunk a következő műveket foglalja magában:

Monte Christo Gróf, a Három Testőr, Maison-Rouge lovagja, Marat fia, A Párisi Mohikánok, A szavojai herceg apródja, Harmental lovag, Olifus apó kalandjai, Pamphile kapitány, A Jávai orvos, A két Diana, Női harc, A fekete tulipán, Pál kapitány, Akté, Nero rabnője, Horaz kalandjai, A bolygó zsidó, A bársonnyakékes hölgy, Az élő holttest, Chauvelin ur végrendelete, A bolognai diákok, A dúvad.

Minden nevezendő pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek 10 napon belül beküldetnek:

CHRISTENSEN ÉS TÁRSA
GUTENBERG
KÖNYVKIADÓVÁLLALAT
BUDAPESTI FIÓKJA

BUDAPEST
IV., Váci-ucca 17, félemelet

SZELVÉNY

Ahírott Dumas összes műveit ingyen kívánja. Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérünk.

Név:

Lakhely (ucca)

Pósta

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZINHÁZ

Biller Irén Kolozsváron. A kolozsvári Magyar Színház pótsezonját pesti vendéggel nyitotta meg: *Biller Irénnel*, a pesti híres szubrettel, aki groteszkül is finom tud lenni, játéka friss, tömzsi alakja csupa elevenség, hangja, ha nem is nagy terjedelmű, de üde és felejtethetetlenül kellemes. A Nebántsvirágban mutatkozott be és felvonásról-felvonásra fokozott sikert aratott. Az előadás maga is nívós és lendületes volt, a közönség tomboló tapsal köszöntötte régi kedvenceit, a mólkái-ban kifogyhatatlan *Ihász Aladárt*, a jól diszponált *Tolnayt*, a csupa humor *Miklóssy Margitot*, a pompás *Lőveyt*, a joviális *Selmeczyt* és az ügyes *Copán Flórát*. A színház a megnyitás alkalmával tele volt.

A színházi iroda közleményei

A jövő hét. A magyar színház igazgatósága közölte a nyilvánossággal, hogy azért jött vissza rövid, mindössze két héti tartó pótidényt tartani, mert néhány olyan vendéget akar a közönségnek bemutatni, akiknek a Romániában való fellépéshez miniszteri engedélyük van s akik most Erdélyben tartózkodnak. Híven e programhoz, közvetlenül *Biller Irén* után *Beregi Oszkár* fog két estén tölteni, azután pedig a budapesti *Andrássy-uti színház* teljes kabaré-társulata fog vendégszerepelni.

Beregi Oszkár vendégjátéka. A leghíresebb magyar színész, a világszerte ünnepeelt *Beregi Oszkár* a jövő hét két estjén vendége lesz a magyar színháznak, *Beregi Oszkár*, aki sok éven át volt a budapesti Nemzeti Színház első hősszerelmese, azután hosszú ideig működött Berlinben és Bécsben, mint a Reinhardt színházak oszlopos művésze, most Amerikából tért vissza, ahol éppen egy diadalmas turnéját fejezte be. *Beregi Oszkár* szerdán este *Herceg Ferenc* „Bizánc”-ában, csütörtökön este pedig *Lengyel Menyhért* és *Biró Lajos* „Czárno”-jében fog fellépni. Mind a két este *Póór Lili* lesz a partnere. A *Beregi* estekre már árusítja a pénztár a jegyeket.

Farkas Lilly vendégjátéka a Szibillben. Rendkívüli érdekességű vendégszereplés lesz kedden este. A legszebb magyar operette, a „Szibill” fog színrekerülni s a címszerepet egy most feltűnt új nagy szinpadai igéret: *Farkas Lilly* fogja játszani.

MŰSOR:

Vasárnap d. u. 6 órakor: *Jánosvitéz*. (Neményi *Lili*, *Tolnay Andor* fellépésével. Mérsékelt helyárrakkal. Sorozatszám: 413.)

Vasárnap este fél 9 órakor: *Nótás kapitány*. (*Biller Irén* bucsu fellépésével. Sorozatszám: 414.)

Hétfő: *Csókról-csókra*. (Operette-ujdonosság. Neményi *Lilivel*, *Tolnay Andorral*, *Ihász Aladárral*. Rendes helyárrakkal. Sorozatszám: 415.)

T. Hölgyek!

Modern bubi transformációk, Postiche frizetek felelősség mellett a legolcsóbban és legelkiismeretesebben nálam szerezhetők be Tartós villanyos ondolás, amelynek tartósságáért 6-7 hónapig felelek. Párisból kitűntetve hajfestészeti téren. Minden színben, fejsmerhetetlenül, Párisi hennével, csak MUSSA Gyulánál kapható, Str. Memorandului 10. Estélyi és színes parókák kölcsönzése.

DR. SCHOENFELD-FÉLE RELIEF-FESTÉKEK

lerakata

Bronzok, Flitterek, Schmelz, Gyapju- és Selyemporok, továbbá Szeszfestékek minden színben. Vidéki rendelések postán utánvétel mellett.

RADOS & Co. festéknagykereskedés
CLUJ, Calea Regele Ferdinand 21 szám.

Zsák és ponyva

eladás és kölcsönzés.

Kárpitos kellékek, zsinegek, kertiernyők, szalmazsákok
Boskovics József, Cluj
Str. Regina Maria 15. Telefon 910.

Közgazdaság

Az új vámtarifa megszavazásáig felfüggesztették az olasz-román kereskedelmi tárgyalásokat

A legfőbb vámbizottság szeptember elsejéig beszüntette a vámtarifa revízióját

(Bucuresti-Bukarest, július 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az előző kormány által április 14-én életbeléptetett új behozatali vámtarifa revízióján dolgozó legfőbb vámbizottság csütörtök délutáni ülésében elhatározta, hogy a nyári hónapok alatt felfüggeszti működését és a tarifa revíziójának folytatását szeptember elsejére halasztja.

A bizottság eddig mintegy 400 vámtélt vizsgált felül és módosított

a liberális kormány gazdasági politikájának megfelelően. A nyári szabadság leteltével a bizottság fokozottabb mértékben fogja naponkénti ülésekben felvenni a revíziós munkákat, hogy a teljesen átdolgozott vámtarifa még a

parlament őszi ülészakájában szavazásra kerülhessen. A legfőbb vámbizottság munkájának felfüggesztésével kapcsolatban Bratianu Vintila pénzügyminiszter beható tanácskozásokat folytatott Titulescu külügyminiszterrel és Mrazek ipar- és kereskedelemügyi miniszterrel, akikkel egyetértésben

elhatározta az olasz-román kereskedelmi tárgyalások félbeszakítását.

Mihelyt azonban az átdolgozott vámtarifát a parlament megszavazza, a tárgyalásokat újra megkezdheti a kormány. Ennek az elhatározásnak megfelelően Cezar Popescut, a római román tárgyalóbizottság elnökét a jövő hét elején visszarendelik.

Újra megkezdődött a kormánybiztosok kinevezése a magánvállalatoknál. Emlékeztetes, hogy Erdélyben és Bánátban milyen felzúdulás támadt, amikor előző kormányzásuk alatt a liberálisok ellenőrző kormánybiztosokat neveztek ki több nagyipari vállalathoz és pénzintézetekhez. A gazdasági élet általános tiltakozására a kormánybiztosokat visszahívták, majd utólag egyeseket ismét kineveztek, ezzel azonban ez a különös közgazdasági hadjárat a volt magyar területeken be is fejeződött. Most azután a liberális kormány Bukovinát árasztja el kormánybiztosokkal. Egyedül a csernovici pénzintézetekhez és gyárvállalatokhoz 27 kormánybiztosot neveztek ki újabb, így többek között az Anglo International Bank Limited és a Wiener Bankverein ottani fiókjához is. Bukovina többi részére eddig csak hat kormánybiztos jutott.

Új államtitkár az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium élén. Bukarestből jelentik: A kormány George Assan volt párisi román kereskedelmi attasét államtitkárrá nevezte ki az ipar- és kereskedelemügyi tárcához. A kinevezési dekrétumot ma terjesztik a király elé aláírás végett és holnap már megjelenik a hivatalos lapban.

Tizkilósnál súlyosabb csomagokat nem fogad el a posta. Mint ismeretes a postaügyi vezérigazgatóság a belföldi forgalom részére 10 kilogrammban állapította meg a csomagok súlyát. Eszerint tehát ennél nagyobb súlyú csomagokat a posta sem magánfelek, sem pedig hivatalok részéről nem fogad el. Kivételt ezen megszorító intézkedés alól csak a pénz, vagy bélyeget tartalmazó kazetták képeznek, amelyek maximális súlya 50 kilogram lehet. Ezzel egyidejűleg a postavezérigazgatóság arról is értesítette alantos hivatalait, hogy csak a külföldről érkező 500 grammnál súlyosabb árumintákat, továbbá azon árumintákat, amelyek egységes vámmilletéke a 10 lej meghaladja, vagy pedig alakjuk és nagyságuk meghaladja a stockholmi egyezményben foglalt méreteket, lehet a belföldi csomagküldemények sulyserinti illetékével megróni. Ami a külföldi nyomtatványokat illeti, azokért csak akkor kell a rendes belföldi csomagszállítási díjat fizetni, ha nem rendelkeznek a nyomtatványoknál megkövetelt előfeltételekkel. Könyvek után, akár fűzött, akár kötött állapotban vannak, tekintet nélkül arra, hogy vámentesek-e, vagy sem, ha kellően fel vannak bélyegezve és nyomtatványokként tekinthetők, szintén nem kell a rendes csomagszállítási díjat fizetni.

Allandóan javul a román-német kereskedelmi viszony. Victor Geormaneanu, a berlini román követség kereskedelmi attaséja most állította össze Románia és Németország külkereskedelmi mérlegét az elmúlt évre. A mérleg egy milliárd 300 millió lej többletet mutat fel Románia javára, holott a háború előtt Románia ezen a téren mindig deficitet mutatott ki. Megemlíti azonban a jelentés, hogy a mérlegben nem szerepelnek a német jóvátételi szállítások, amelyek összege 92 millió arany márkát tett ki tavaly. De ha ezt az összeget levonásba

helyezzük, még mindig 233 millió lej aktívum mutatkozik Románia javára. Ez a külkereskedelmi tendencia még erősebben jutott érvényre a jelenlegi év első negyedében. Allandóan emelkedő árforgalom mellett március végén 23 és fél millió marka egyenleg mutatkozott Románia javára, Németország ugyanis 1927 első három hónapjában 5375 millió marka értékben importált árut Romániából, viszont az exportált áruk értéke csak 303 millió marka volt.

Új ezüstpénzt hoznak forgalomba Olaszországban. Romából jelentik: Az olasz hivatalos lap legújabb száma közli, hogy az egy- és két líras ezüstpénzeket, valamint az ötlíras bankjegyeket szeptember 30-án kivonják a forgalomból. Ugyanekkor a kormány 700 millió líra értékben ezüst 20 lírasokat fog kiadni. A tíz és ötlírasokat végleg kivonják a forgalomból.

Románia legrégebbi és legmegbízhatóbb,
Redőny

és kályhagyára Szántó Dezső és Fia

Oradea, Str. Marasesti 8.

Acéllemez redőnyök, esslingeni faredőnyök. Napellenző szerkezetek, szabadalmazott

„ZEPHIR“ kályhák

Redukált árak. Kérjen árjegyzéket.

Tőzsde

A piac szilárd, érezhető kereslettel. Áru azonban nem volt. A bécsi eseményeket a nemzetközi piac még nem eszkomptálta, sőt a schilling ma néhány pontot javult is.

Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Rt. jelentése	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3190-3200	—	—	49150	3195				1925
Newyork ..	165-166	519 ⁵ / ₈	519 ⁵ / ₈	2554	165				—
London	803-806	252250	252250	12402	805				48550
Páris	645-655	203450	2034	—	649				391 ¹ / ₂
Milano	900-910	2828	282725	139	907				54450
Prága	491-493	154050	154050	—	492				296 ¹ / ₂
Budapest ..	2880-2890	9060	9060	—	2880				—
Belgrád	—	913 ¹ / ₂	91350	—	295				178
Bukarest ..	—	318	31850	1540	—				6150
Varsó	—	58	58	—	1890				—
Bécs	2325-2335	7315	7315	—	2330				—
Berlin	3920-3930	12332	12333	—	3945				—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 31859, Páris —, Budapest —, Bécs —, Prága —.

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állástkeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak egy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Úgyes fiatal segédet keres azonnali belépésre Schwimmer Ernő üveg és porcellán kereskedő Dej.

Eladó különböző irodabutorok, írcsztatok, lámpák, kopirpres stb. Értekezni Strada Basarakia 2, házfelügyelőnél (Sebestyén ház).

Utazók figyelmébe!

Kurmantel Náci volt éven keresztül Strausz-szállodás Vajdahunyadon — tudatni óhajtja, hogy Hát-szege az „Aranybarány“ éttermet és kávéházát átvetttem, úgy mint azelőtt — ma is igyekeztem, hogy figyelmes és izletes konyhával kielégítem. 10% engedmény. Becses partfogást kér.

Nagy raktárkészlet miatt elad legdivatosabb női kalapokat **250 leitől.**

Női és férfi kalapokat

gyárt, fest, tisztít és formál legújtanysabban és pontosan. Giradi és pagama kalapokat 24 órp alatt hóféherre tisztít **Hecht** kalapüzem, — Cluj Egyetem-u. 3. sz. Fiókja Dej, Kovács S.-u. 1.

Jó házból való, 3-4 kö-zépiskolát végzett tanuló cluji áruház felvesz. Cim a kiadóban.

Metropoltól félpernyire egy félig kész ház eladó. Értekezni Str. Baron L. Pop 10. sz. Fraternitasnyomda

Honwald

Cluj, Str. Vlahuta (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegesiszolda és tükörgyár. Táblauveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükrök újrafoncsorozása. 1007

Mindennemű

Könyvkötő

munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig készít a

legolcsóbb

ár mellett **Blau Dezső**

könyvkötő, Str. Avram Jancu (v. Petőfi-u.) 20.

Butor

legolcsóbban beszerezhető, hitelképeseknek részlet kedvezmény.

Klein I.
C. Reg. Ferdinand 69

Hajhullás

és hajkorpa ellen legjobbjá szer az

„Egger-Petrol“

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában